

(המסך ממסוד 7)

כל שלושה חודשים היינו מקבלות שבעה ימי חופש, ונוסעות שמונה בנות על כרטיס הינם אחד.

אנב, פרט פיקנטי הקשור ביציאה לחו-פש: בדרך כלל היה אסור בהחלט לעזוב את המחנה בגרבי משי. היה מותר רק גרבי חאקי גבוהות. אני אישית הייתי שמה את גרמי המשי בחזייה שלי, ובאר-טובוס הייתי מחליפה. כששטר צבאי היה עוצר אותנו ושואל למה אנחנו לובשות גרבי משי, היינו אומרות לו שלא מבינות אנגלית, ושואלות אותו מה דעתו על מזג האוויר.

עם **לסקיב בראש**. בחיפה היתה לי ידי בניוס משתמטים. כל מוצאי-שבת היה מיפגש של החברה בעטרה. היינו יוצאים בנים ובנות, ובראשנו חיים לסקיב עצמו. הוא שם מקל בכיסה במכנסיים, הפשיל את השרוולים — ויוצאים להביא משתמטים מהקולנוע! היה מיקרה ידוע, שהחברה הפשיטו משתמטים ערומים באמצע הרחוב ומרחו עליהם זפת ונוצות. ישנה גם בדיחה מצויינת על העניין: יושבת בחורה באוטו ובחור עומד לידה. היא קמה ומפנה לו מקום ואומרת: "שב בבקשה, אתה הלא חולה?". הוא שואל אותה: "מה פתאום חולה?". והיא עונה לו: "אז למה אתה לא מתגיס?".

אצל האנגלים לא היו מחנות מעורבים כמו בצה"ל. כשבעלי היה צריך לבקר אותי,

סרג'נט מרים (למעשה במרבו) 1945
הכושי אמר: "Me no sergeant"

הייתי צריכה להזמין אותו אישית. אבל היתה צרה אחרת. הכושים היו חודרים בלילות למחנות הבנות. היינו צועקות געואלד וזה היה מספיק להם. מקרי אינס ידועים לא היו בישראל אז. אבל במצרים זה קרה פעם אחת. בחורה ישראלית, שלא אנוכש בשמה, כמעט נאספה על ידי קבוצה של כושים במכונית. מול שהצליחה לקפוץ בזמן.

גם אצלנו בבנימינה קרה משהו יומה. התקרבותי פעם בלילה למחנה ושמעתי צעקות: "כושי! כושי!" בחורות קראו לעזרתן: "סרג'נט! סרג'נט!" שמעתי אחר כך שהכושי אמר להן: "Me no sergeant. Sleep, sleep baby." נעמד ליד המיטה של הבנות. בכל זאת תפסו אותו הבנות והוא קיבל מזה הלם 28 יום.

לי בכלל היה הסכם סודי עם מפקד המחנה, הקולונל. היתה לי משרוקית ובי מיקרה של התנפלות על הבנות מצד ערבים, הכושים או האנגלים השיכורים, הייתי שורקת והעזרה באה.

אינני יכולה לסיים, מבלי להגיד משהו באופן כללי: חייתי את החיים האלו ארבע שנים, ואני מוחה בכל תוקף על היספורים שהחילול הישראלי לא היו מוסריות, כמו שהרבה אומרים היום בעיר. הן בסך הכל לא נתנו, וזה הרגיו את החיילים שלנו, ובתור נקמה הסיצו עליהן את השמועות הבנות. חוץ ממיקרה אחד לא הגון של בחורה בת 17, לא שוחררה אף בחורה מטעמים מוסריים. וגם בעניין זה אמרתי אז למשה שרת: "עשה לי טובה וקח אותה מהמחנה. כתי שלא ידברו בגללה על כולנו." והוא באמת לקח אותה. טופ-סוף שמן של החילול הארצישראלי ליות היה יקר לכל יהודי, לא כן?

הסתדרות הר-גטש חשמלי

איך להיבחר להעד העובדים, למרות ש רובו המכריע של ציבור העובדים אינו רוצה כך? בבעיה מסובכת זו עסקו השבוע כל אנשי אליעזר שפירא, הבוס של מועצת עובדי חברת החשמל במחוז הדרום.

לאחר שרוב המכריע של עובדי חברת החשמל יצאו נגד מועצת העובדים (העולם הזה 1251), נכנעה להם ההסתדרות. הם יתרו על השם ועד הפעולה, קראו לעצמם נאמני הציבור ואנשי האיגוד המקצועי הסכימו לערוך בחירות באמצע חודש אוק-טובר. הבחירות נדחו אמנם לסוף החודש, אך האיום הממשי של תוצאותיהן על שפי-רא לא נדחה. שפירא חשש שהוא ואנשיו לא ייבחרו למועצה. הוא החליט לצאת ולכבוש את מקומו במועצה ויהי מה.

בחירות פתע. כשלב ראשון היה עליו להשתלט על סניף מפא"י בחברה. ירבו במפלגה, צבי יפאן, שנושל מכל עמדה ממשית בחברה על ידי שפירא, שאף גם הוא להשתלט על הסניף. אך בידי שפירא היה קלף חשוב: הוא שלט במועצה היוצאת של הסניף. מועצה זו התכנסה במפתיע, החליטה על עריכת בחירות-פתע תוך 10 ימים. אנשי יפאן לא הספיקו להעמיד מועמדים משלהם, ורוב אנשי שפירא נבחרו למועצה החדשה של הסניף.

בחירות מקוריות. לאחר שהשתלטו על סניף מפא"י היה שפירא שקט יותר. הוא חיסל את יפאן, אך היעד הקשה היה עדיין לפניו: הבחירות למועצת העובדים. השליטה במועצת העובדים איננה רק עניין של יוקרה. שפירא הוא חבר הנהלת החברה רק בתור נציג העובדים. אם יחליטו העובדים לסלקו מהנהלה יצטרך לחזור לעבודתו כמנהל עבודה פשוט.

לכן העלה שפירא הצעה מהפכנית: לשנות את הבחירות הכלליות-אישיות ה-נהוגות מזה שנים במפעל, לבחירות אי-שיות-מחלקתיות.

התכסיס היה שקוף לגמרי: בבחירות כלליות מצביים נאמני הציבור את כל פעי-להם מול פעילי שפירא ויפאן. ההשתייכות המחלקתית אינה קובעת ויכולים להיות כל המועמדים מאותה מחלקה. לנאמני ה-ציבור, שרוב פעיליהם הוא במחלקת הרשת, היו בחירות כאלה חיוניות הפעם. אך שפירא, שכל מנהלי המחלקות הם מאנשיו, ידע שעל ידי איום בפיתרון יוכל כל מנהל מחלקה להכריח את פועליו להצביע עבור המועמד שלו במחלקתו.

הפועל הפשוט. שפירא רצה להבטיח את בחירתם של אנשיו במחלקתו, ובחירתו שלו עצמו, כאחת. מאחר שלפי חשבונו ייבחר במחלקתו רק נציג אחד, הציע שפירא נציגו באותה מחלקה — מחלקת הביצוע — את חנוך חבקין, הפוליטרוק שלו לכלל הקנוניות הפוליטיות והלחצים הכלכליים. את עצמו רשם שפירא כעובד פשוט בסניף חברת החשמל באשרו. במקום זה, רוב הפועלים הם מאנשיו והוא היה משוכנע כי ייבחר שם בקלות.

כדי להעביר את הצעתו המהפכנית בדבר שינוי שיטת הבחירות היה זקוק שפירא, למעשה, להחלטה של מועצת ההסתדרות. כדי לרכך כל התנגדות אפשרית בגוף רם זה, העביר בישיבה מיוחדת של מועצת העובדים החלטה בדבר שינוי השיטה. ה-הצבעה עצמה היתה ועזוע אישי גדול ל-שפירא: מתוך 31 חברי המועצה הצביעו רק 12 בעד הצעתו, 9 אחרים נמנעו ויתר העשרה הסתננו בחשאי מן האולם.

בסוף הישיבה בחרה המועצה הועדת בחי-רות, ובה רוב לאנשי שפירא. לוי קנטור, איש אחדות העבודה, הצטרף לרשימת אנשי נאמני הציבור. נאמני הציבור עצמם הודיעו שהם יעצרו על ההחלטה הבלתי-חוקית של מועצת העובדים, שהתקבלה בניגוד לדעתו של רחביה ופק, איש האיגוד המקצועי בהסתדרות ובניגוד להבטחתיהם של כל ראשי ההסתדרות לועדי הפעולה על ייצוגם בועדת הבחירות.

הבטיח השבוע המנהיג הבלתי מוכתר של נאמני הציבור והלוחם הראשי בשפירא, אייזיק פלדמן: "אם ההסתדרות תכנע להם ותחליט על שינוי שיטת הבחירות — לא נלך לבחירות".

במיקרה כזה נמצאות בידי נאמני הציבור חתימותיהם של 1600 עובדי החברה, התובעים תפטרות הודעת הקיים. אי קבלת החתימות עלול לבלות מחדש את הרה-הגעש החשמלי.

הם יצאו למעשה פשע! כתב משה די

מעל עמודים אלה משיב המשורר הערבי

מאת ראשיד חוסיין

את מכתבי לא אפתח ב"שלום" מר דיין. כי בכפרי אין שלום.

בכפרי יש מימשל צבאי, הפקעת קרקעות, גזילת אדמות הווקף והרבה קדוילינגים. מבין אלה, מר דיין, תוכל לבחור לך פתיחה למכתבי זה, במקום המלה "שלום". "יתכן שאדוני ישאל: איזה משוגע חצוף זה, הכותב בצורה זו? אך מכיוון ש"חוק להפקעת משוגעים וחצופים" אין עוד בכדינת ישראל — ארשה לעצמי להמשיך.

★ ★ ★

מדות תנחומים — אין

בימים האחרונים, אדוני, נקטלו שלושה צעירים ערביים, בדרכם לרצועת עזה. גופותיהם נמסרו להוריהם במצב בלייתואר. כתוצאה מכך פשטו שמועות על התעללות בגופות. השמועות הולילו האשמות אחרות.

משום מה, שום דובר רשמי לא מיהר להכחיש שמועה אי האשמה. השתיקה נתקבלה כאישור להאשמות. נערכו הפגנות, ומיד מצא מישהו לנכון להודיע, עוד ביום ההפגנות, על הריגתם של עוד שני צעירים. או נהפכו ההפגנות למהומות.

כאן עברה ממשלת המעבר לחזית. היא התכנסה וקיבלה החלטות. בגילוי-דעת שפירסמה לא הביעה אפילו מלה אחת של צער על מה שקרה. בפעם הראשונה הופתעו אזרחי המדינה לגלות, שהמלים — ביקור מלות תנחומים — עולית לשרי הממשלה ביוקר. אחדים אמרו שהחיסכון בא בגלל זה שמר לוי אשכול מילא, באותה ישיבה, את תפקיד היושב ראש. ואילו תלמידי בתי-הספר התיכוניים — הערביים — הסתפקו בקריאת חצויתחטה אצל אחד-העם.

בקיצור, מר דיין, נראה היה כאילו לאיש מאנשי השלטון לא היה איכפת אם יהיו

אנחנו רלא

מהומות. איש לא דאג להפיג את המתח. להיפך, נדמה היה מתוך רשלנות השלטונות, כאילו מישהו מעוניין במהומות, כדי לנצלן למטרות מסתוריות.

★ ★ ★

אכן עך בר כרבי!

אדום, אדוני, כמו בכל הקומדיות, ישנם המיד שחקני מישנה, המשלימים את עבודת השחקנים הגדולים. גם במיקרה זה לא חסרו שחקנים כאלה. הם הופיעו בצורת כתבי עתונים שונים. במשך שבוע שלם התנפלו על האזרחים הערבים וקרעו אותם לגזרים. הם הסיחו את דעת הקהל מרקע המהומות. הם לא הזכירו את התנהגותם הרשלנית של השלטונות. הם דאגו, כבאמריהם, ליצור אצל קוראיהם רק רושם אחד ויחיד: "הערבים מתמרדים, הערבים מסוכנים". עד שקראתי אותם מאמרים, לא ידעתי שישנם בארץ אוכלי בשר ערביים.

פעם, זוכר אני, לימדו אותנו מורינו שיר נושן בן אלף שנים. בשיר זה נאמר: "ואילו זרקתי אבן / על כל כלב נובח / הייתי מעלה את מחיר האבנים / לאלף דינר הערימה".

לכן, אדוני, קראנו את העתונים ושחקנו. לחשנו לעצמנו: "כתבלבים אומללים המחפ-שים מחמאה אצל מנגנון החושן אי חיוך בסימטאות השלטון החשוכות. שמא יאיר להם חיוך כזה, את דרכם ליעדם".

★ ★ ★

מוד שוטר בבית-קפה

המצב השתנה, מר דיין, וכשם שאסור לי לנסוע בלי רשיון, אסור לי עתה גם לשחק. הסיבה: מאמר מסוים שהופיע לפני שבועיים בעתון הארץ. כמאמר זה

ראשיד חוסיין